

T&K-rahoituksen käytön monivuotisen suunnitelman laativa työryhmä

Aika: 20.11.2023 klo 10-12

Paikka: Nh Meritulli, Meritullinkatu 8, Helsinki

Osallistujat

Va. ylijohdaja Erja Heikkinen, OKM
Teollisuusneuvos Maija Lönnqvist, TEM (pj)
Tiedeasiantuntija Antti Pelkonen, VNK
Strategia- ja tutkimusjohtaja Olli Kärkkäinen, VM
Erikoistutkija Kaisa Oksanen, UM
Johtava asiantuntija Hanna-Miina Sihvonen, SM
Tutkimusjohtaja Pekka Appelqvist, PLM (poissa)
Tutkimusjohtaja Mikko Peltonen, MMM
Yksikön johtaja Niko-Matti Ronikonmäki, LVM
Erytisasiantuntija Kati Takaluoma, STM
Tutkimusjohtaja Laura Höijer, YM
Johtaja Hannu Kemppainen, Business Finland
Pääjohtaja Paula Eerola, Suomen Akatemia
Toiminnanjohtaja Ida Mielityinen, ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Pääjohtaja Johanna Buchert, Tulanet
Rehtori Jukka Kola, Unifi ry
Johtaja Riikka Heikinheimo, Elinkeinoelämän keskusliitto EK (sijasta johtava asiantuntija Mika Tuuliainen, EK)
Johtaja Erkki Ahola, Teknologiateollisuus ry
Digi-, innovaatio- ja korkeakoulupolitiikan asiantuntija Maria Nyroos, Suomen yrittäjät ry

Yliaktuaari Heidi Pirkola, Tilastokeskus (asiantuntija)
Tiedeasiantuntija Soili Vasikainen, OKM (asiantuntija)

Johtava asiantuntija Harri Länsipuro, TEM (siht)
neuvotteleva virkamies Sanna Nieminen, VM (siht)
Opetusneuvos Riina Vuorento, OKM (siht)

Kokousmuistio

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 10:03.
Todettiin läsnäolijat.

2. Asialistan ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista ja edellisen kokouksen muistio ilman muutoksia.

3. T&K-toiminnan määritelmä

Tilastokeskuksen yliaktuaari Heidi Pirkola esitteli Tilastokeskuksen tilastoinnissa käytettävän T&K-toiminnan määritelmäkokonaisuuden, joka perustuu OECD:n vuoden 2015 Frascati -manuaaliin <https://www.oecd.org/innovation/frascati-manual-2015-9789264239012-en.htm>, muiden EU-

maiden tapaan. Esityksessä käsiteltiin esimerkkien kautta, mitä T&K-toimintaan tilastoinnissa luetaan.

Keskustelussa tarkennettiin, että esimerkiksi tutkimusinfrastruktuurien henkilöstö huomioidaan samaan tapaan kuin T&K-henkilötyö yleisestikin – edellytyksenä on, että vähintään 10% työstä on T&K-työtä. Lisäksi keskustelussa pohdittiin toimintaympäristön nopeaa kehittymistä ja sen heijastumista tilastointiin (esimerkiksi tekoäly ja sen hyödyntäminen). Lisäksi esille nostettiin esimerkiksi pilotoinnin ja demonstroinnin sisältyvän T&K-toiminnan tilastoihin silloin, jos ne ovat osa T&K-hanketta. Erillinen pilotointihanke ei siten ole T&K-toimintaa. Keskustelussa todettiin myös se, että kansallinen vastinrahoitus huomioidaan T&K-tilastoissa silloin, jos se kohdistuu T&K-hankkeelle tai rahoituksen saajan pääasiallinen toiminta on tutkimus- ja kehitystoimintaa.

4. T&K-rahoituksen monivuotinen suunnitelma

i. T&K-rahoituksen käyttö

Käytiin keskustelu T&K-rahoituksen kohdentamisesta, jonka alustamiseksi Hannu Kemppainen, Business Finland, Paula Eerola, Suomen Akatemia, Erkki Ahola, teknologiateollisuus ja Jukka Kola, Unifi, esittivät lyhyet ennakoon pyydetty puheenvuorot.

Alustuksissa oli pyydetty käsittelemään seuraavia asioita

- keskeiset T&K-lisärahoituksen (TAE 2024) vaikutukset rahoitusvälineisiin ja -ehtoihin, sekä rahoituksen kohdentamiseen,
- näkymät yritysten T&K-toiminnan tehostamiseen, kunnianhimon tason nostoon, panostusten lisäämiseen ja yhteistyöhön, sekä käsitys julkisen rahoituksen roolista yksityisen rahoituksen suuntaamisessa ja kasvattamisessa,
- tohtoripilotin merkitys T&K-toiminnan kunnianhimon tason nostamisessa, ja
- keinot T&K-yhteistyön ja kunnianhimon parantamiseen tutkimusinfrastruktuurien tukemana.

Alustuksissa esitettiin muun muassa Business Finlandin ja Suomen Akatemian suunnitelmia T&K-rahoituksen suuntaamiseksi ja kehittämiseksi, näkökulmia siihen, miten T&K-investointeja saadaan lisää Suomeen tuottavuuden ja kilpailukyyn nostamiseksi, sekä miten tohtorikoulutuspilotti ja tutkimusinfrastruktuurit nostavat kunnianhimoa ja yhteistyötä TKI-toimijoiden kesken.

Alustusten pohjalta keskusteltiin TKI-toiminnan ja –toimintaympäristön eri tekijöistä, kuten lähestymistavan laaja-alaisuudesta ja pitkäjänteisyydestä, osaamisen sekä osaajien merkityksestä ja saatavuudesta, yhteistyöstä sekä kansallisessa että kansainvälisessä kontekstissa, rahoituksen kohdentumisesta tasapainoisesti ja rahoituksen ja toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Lisäksi esille nousivat huoltovarmuus, strategiset valinnat, radikaalit innovaatiot ja kilpailukyky, sekä ulkomaisten T&K-investointien houkuttelu.

Keskustelussa nostettiin esille myös se, että vaikka T&K liittyy moneen asiaan, niin T&K -rahoituksella ja -suunnitelmalla ei ole tarkoitus, eikä mahdollista ratkoa kaikkia TKI-järjestelmään ja -ympäristöön kytkeytyviä esimerkiksi koulutus- ja innovaatiopolitiikan kehittämistarpeita

Keskustelussa nousi esiin post doc –ohjelman sisällyttäminen suunnitelmaan. Lisäksi BF rahoituksen kriteerien tarkastelua on yleisemmin toivottu, jotta tukea voitaisiin ulottaa nykyistä laajemmin erilaisten yritysten toimintaan. Keskustelussa nousi esille sen mahdollisesti edellyttävän kokonaan erillisiä instrumentteja tai uusia mekanismeja nykyisiin instrumentteihin.

Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja nosti esille yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminnan lähtökohdat erilaiset lähtökohdat ja kypsyyden T&K-toiminnassa sekä sen, että isojen yritysten

lisäpanostuksia tarvitaan volyymien kasvattamiseksi. Lisäksi puheenjohtaja totesi sen, että tutkimusinfrastruktuurien merkitys näkyi eri puheenvuoroissa.

ii Suunnitelman sisältörunko

Riina Vuorento esitteli suunnitelman sisältörungon luonnoksen.

Yleisesti runko nähtiin hyvänä ja sen mukaiselta pohjalta valmistelua jatketaan. Keskustelussa nousi esille muun muassa T&K:n kytkeytyminen muuhun toimintaan, toimintaympäristön kehittämistarpeiden ja innovaatiotoiminnan huomioiminen suunnitelmassa, kolmannen sektorin merkitys sekä osaamispula ja työn tekemisen edellytysten huomioiminen.

5. T&K-rahoituslain mukainen seuranta valtion budjettiprosesseissa

Neuvotteleva virkamies Sanna Nieminen, VM esitteli valtion budjettiprosessia koskevan seurannan suunnitelmarungon. Esitys keskittyi siihen, mitä T&K-rahoituksen ja -menojen seurannasta valtion budjetin ja julkisen talouden suunnitelman puitteissa on jo sovittu. Jo noin 10 vuotta TAE-yleisperusteluissa on ollut valtion T&K-rahoituksen kokonaisuutta kuvaava yhteenveto (Luku 5.3. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopolitiikka).

Keskustelussa nousi esille yksityisten yritysten menojen seuranta. Todettiin niitä seurattavan Tilastokeskuksen kyselypohjaisella tilastoinnilla.

6. Mahdolliset muut asiat

- Tutkimus- ja innovaationeuvoston nimittäminen odotettavissa lähiaikoina
- Ota kantaa -kysely on auki 22.11 saakka.
- Sidosryhmätilaisuudet: SA (23.11), BF (21.11.)

- Seuraavat kokoukset
  - 14.12. klo 13-15
  - 18.01. klo 09-11
  - 29.02. klo 09-11
  - 21.03. klo 09-11

Puheenjohtaja päätti kokouksen 11:58